

Kvalitetsplan for barnehage 2021 – 2024

Sokndal kommune

Det gode liv – også i barnhagenen

Vedtatt i KS 21.09.2020

Innledning

Kvalitetsplan for barnehage viser en felles retning for barnehagene i Sokndal

Barnehagen skal gi barn et godt grunnlag for fremtiden. Kvalitetsplanen er skrevet for at barna skal få et barnehagetilbud med god kvalitet. Barnehagen er underlagt Kunnskapsdepartementet og er første del av barnets utdanningsløp. Barnehagenes styringsdokumenter er Barnehageloven, Rammeplan for barnehagen og FN sin barnekonvensjon.

I og med at Sokndal kommune ikke har kommunale barnehager, er kvalitetsplanen bygget på samarbeid og et gjensidig ønske fra foreldre, kommune og barnehagene, om best mulig oppvekstvilkår for barna, i de eksisterende private barnehagene.

Sokndal kommune er en Citta Slow kommune der mottoet er at alle skal oppleve **det gode liv i Sokndal**. Alle barn i barnehagen skal oppleve læring og mestring hver dag, i trygge og gode omgivelser.

Her vil kommunen kunne bidra gjennom oppvekstkontoret, helsestasjon, Familiens hus og BTI (bedre tverrfaglig innsats), for å hjelpe barnehagene i dette viktige arbeidet. I tillegg er det viktig å ha et godt samarbeid med PPT, HABU og Statped, for å sikre at barn med ekstra behov får den hjelp de kan, til enhver tid.

Barnehagesektoren er i endring og utvikling både nasjonalt og lokalt, f.eks utvidet rett til barnehageplass, gratis kjernetid og endringer i foreldrebetalinga. Ny rammeplan trådte i kraft august 2017. Den bygger på den norske barnehagetradisjonen der omsorg, lek, læring og danning er sentrale element.

Ny rammeplan er tydeligere på barnehagen sine forpliktelser til et systematisk og pedagogisk arbeid.

Barnehagedekning i Sokndal kommune

I Sokndal kommune er det 3 private barnehager:

Bø barnehage AS

Frøyland Gårdsbarnehage AS

Øyno FUS barnehage

Disse barnehagene har en maks kapasitet på 199 barn (blanding av små/store). Det er fra høsten 2020 beregnet at en har ledig kapasitet på 56 barn, så det skal være noen store kull framover for å fylle dem opp. De to siste årene har årskullene vært i underkant av 30 barn.

Sokndal kommune må til enhver tid ha nok barnehageplasser, ev planer for tomt til en ny barnehage. Jfr Kommuneplanen for Sokndal.

De eksisterende barnehagene vil om nødvendig vurdere å bygge ut, for å øke kapasitet.

Det går 8 barn fra Åna Sira i barnehager i Flekkefjord, høsten 20, som en kjøper plass til.

Barnehagesamarbeid med Sokndal kommune

Sokndal kommune er ansvarlig for barnehagedrift i kommunen, dvs at det er tilbud og at tilbudet tilfredsstiller nasjonale krav. Sokndal kommune har tilsynsansvar jfr egen plan for tilsyn i Sokndal kommune.

Kommunen har også oppgave å godkjenne nye barnehager/utbygginger ol, i forhold til bla antall barne plasser.

Barnehagene leverer årlig til stat og kommune, resultatregnskap og årsmelding, digitalt i Basil.

Kvalitetsplan, med årlig kompetanseplan. Kompetanseplanen lages administrativt sammen med styrerne.

Med i Regionalt kompetansesamarbeid (REKOM) på fylket, sammen med kommunen.

Barnehagene har egne årsplaner.

Det er felles opptak av barn, som gjøres av barnehagene og kommunen.

Det er styrersamlinger en gang i måneden, sammen med barnehageansvarlig i kommunen.

Ståstedsanalyse (Udir), et kvalitetssystem for barnehagen sitt samfunnsmandat, innhold, planlegging og vurdering.

Brukerundersøking for foreldre/foresette (Udir sin Foreldreundersøkelsen)

Kvalitet i barnehagene, bygger på:

- En god start gjør barnet trygt, glad og smart

Vi arbeider for at barna i våre barnehager skal føle trygghet og glede, og de skal oppleve læring og utvikling.

En god start

En barnehage med høy kvalitet bidrar til en god start i livet.

Trygge barn

Voksne som er reflekterte, varme og grensesettende gjør barn trygge.

Glade barn

Mestring, vennskap og humor utvikler glade barn.

Smarte barn

Utforskning og undring gjør barn smarte.

“Det trengs en hel landsby for å oppdra et barn.” - Afrikansk ordtak

- En god start i barnehagen

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. (Rammeplan for barnehage, 2017)

Det er vanlig i Sokndal kommune, at alle får barnehageplass og at de får det i den barnehagen de søker seg inn i. Opptaket skjer i et samordnet møte mellom styrerne og barnehageansvarlig i kommunen.

Det gjennomføres oppstartsamtale før barnet starter i barnehagen. Starter barnet i august, tar barnehagene kontakt før sommeren, i den grad det er mulig. Målet med samtalen er å bli bedre kjent med barn og foreldre, for å legge til rette for en god og trygg oppstart.

Foreldre og barnehagepersonalet gir sammen barnet den beste starten i barnehagen. Tilvenningen til barnehagelivet skjer på barnets premisser og i tett dialog mellom barnets hjem og barnehagen. Den første tiden barnet er i barnehage, brukes til å etablere trygge relasjoner. Tilvenningsperioden er ikke over før barnet føler seg trygg i barnehagen.

Barnehagene har de to siste årene hatt satsing på tilknytningsbasserte barnehage, i samarbeid med UiS, for hele personalet.

- Et godt samarbeid barnehage - hjem

Et godt samarbeid barnehage – hjem. Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. (Barnehageloven, 2018)

Samarbeid mellom hjemmet og barnehagen har alltid barnets beste som mål. Samarbeidet handler om å utveksle observasjoner og vurderinger knyttet til barnets helse, trivsel, erfaringer, utvikling og læring.

Samarbeid mellom barnehage og foreldre skjer daglig ved bringing og henting, gjennom individuelle samtaler og foreldremøter. Individuelle samtaler er foreldresamtaler der pedagog og foreldre møtes for å samtale om barnet.

Det gjennomføres foreldremøter der alle foreldre inviteres til å delta. Disse møtene er en arena for å ta opp generelle tema og informere om pedagogisk og psykososialt arbeid i barnehagen. Møtene legger til rette for at foreldre får reflektert og snakket sammen.

Foreldreråd og samarbeidsutvalg skal ivareta fellesinteresser i foreldregruppa og sikre en aktiv medvirkning i det pedagogiske arbeidet og driften til barnehagen. Foreldreråd består av alle foreldre i barnehagen. Disse velger foreldrerepresentant til samarbeidsutvalget.

Det gjennomføres årlig foreldreundersøkelse for alle barnehagene. Gjennom foreldreundersøkelsen får foreldre si sin mening om barnehagetilbudet, barns trivsel og samarbeidet mellom hjem og barnehage. Foreldreundersøkelsen er utarbeidet av utdanningsdirektoratet. Resultat fra undersøkelsen finnes på barnehagefakta.no

- Et godt pedagogisk tilbud til barnehagebarn

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barn få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige språk. (Rammeplan for barnehage, 2017)

Omsorg er en forutsetning for barns trygghet og trivsel. I barnehagen får barn mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. Alle barn blir sett, forstått og respektert for den de er.

Lek er en arena for barns utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Leken har en sentral plass i barnehagen og er den viktigste arena for sosialisering og for å skaffe seg venner. Lek er en viktig side ved barnekulturen og har en egenverdi. Gjennom lek skaffer barn seg kunnskap, innsikt og skaperglede.

Barns egne uttrykk og handlinger vektlegges samtidig som barnehagen har fokus på samhold og solidaritet. I barnehagen lærer barn å forstå felles verdier og normer som er viktig for fellesskapet.

Barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær blir anerkjent, stimulert og er utgangspunkt for barnas læringsprosess. Barna er en del av et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre.

I barnehagen legges det til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Alle barn er betydningsfulle for fellesskapet. Dette motvirker mobbing og utestenging.

Alle sider av barns utvikling, påvirkes av språk og kommunikasjon. Barn opplever at de er en del av et miljø som legger til rette for og utvikler god språkstimulering. Alle barna får delta i aktiviteter som utvikler gode kommunikasjonsevner.

«Det man hører, glemmer man.
Det man ser, husker man
Det man gjør, forstår man»
Loris Malaguzzi

- Et trygt, godt og inkluderende leke- og læringsmiljø

Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing (Rammeplan for barnehage, 2017)

Alle barn skal oppleve trygge og gode barnehagemiljøer uten mobbing og andre krenkelser. Barnehagene skal fremme et inkluderende og stimulerende miljø hvor alle barn opplever å bli sett og kan delta i lek. I barnehagen er hvert enkelt barn en viktig del av et større fellesskap.

Barnehagen legger til rette for at barn utvikler ferdigheter og tilegner seg kunnskap som hjelper det enkelte barn til å håndtere medgang, motgang, personlige utfordringer, endringer og konflikter på en best mulig måte. Barn skal utvikle trygghet og tro på egne evner.

Profesjonell omsorg handler om relasjoner der fagarbeiderer og pedagogar er i stand til å se barnet, og til å ha tilstrekkelig kompetanse til å møte det enkelte barn. Personalet skal arbeide for et miljø som sikrer alle barn god omsorg og som verdsetter barna sine egne omsorgshandlinger.

Viser også til kommunens plan for, Godt oppvekstmiljø i Sokndal kommune, uten mobbing.

Krenkelser er alle typer negative handlinger barn utsettes for av andre barn og/eller voksne.

«Mobbing av barn er handlinger fra voksne og/eller barn som hindrer opplevelsen av å høre til, å være en betydningsfull person i fellesskapet og muligheten til medvirkning»

- Helsefremmende barnehager

«Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller» (Rammeplan for barnehage, 2017)

Alle barnehager er en helsefremmende og forebyggende arena. God helse er viktig for barns utvikling, læring og evne til mestring. En helsefremmende barnehage styrker barnas fysiske og psykiske helse gjennom det sosiale og fysiske miljøet, innholdet, arbeidet i barnehagen og bidrar til å utjevne sosiale ulikheter.

Alle barnehager er godkjent som trafiksikker barnehage. En trafiksikker barnehage lærer barn om trygg atferd i trafikken og ivaretar trafiksikkerheten rundt barnehagen.

Viser også til Folkehelseplanen for Sokndal kommune, og Trafiksikkerhetsplanen for Sokndal kommune.

- Et godt samarbeid til barnets beste

«Barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder.» (Rammeplan for barnehage, 2017)

Innholdet i barnehagehverdagen tilrettelegges slik at alle barn kan delta ut fra egne behov og forutsetninger. Hvis barnets behov ikke kan dekkes gjennom det allmennpedagogiske tilbudet, kan barnehage og foreldre søke hjelp fra ulike samarbeidsinstanser. Et godt tverrfaglig samarbeid (BTI) på tvers av yrkesgrupper, er viktig for barnets utvikling.

Tidlig innsats handler om å gi barnet hjelp så tidlig som mulig. Personalet skal ha kompetanse på å fange opp, avdekke og legge til rette for det barn trenger av hjelp og støtte. Barnehagelæreren vil ha en sentral rolle i vurdering av barnegruppen og det enkelte barn sin utvikling og tilrettelegging. De tilsette sin handlingskompetanse er av stor betydning, og ulike fagprofesjoner bidrar til at ulike behov blir ivarettatt. For å ha eit helhetsperspektiv, skal hver barnehage ha aktiv kontakt med kommunens BTI arbeid, slik at nødvendig tverrfaglig arbeid tidlig kan settes i gang, når det trengs. Tidlig innsats kan være ei avgjørende investering i barnet sitt liv. PPT kan ev observerer og gi anbefaling om ekstra pedagogisk hjelp, bla § 19a i Barnehageloven. Barnet kan også få hjelp til tilpasninger gjennom § 19g.

Samarbeid i overganger er viktig for å sikre barn og foreldres trygghet i en sårbar fase. Barnehagene har system for å sikre gode overganger mellom avdelinger og etterhvert mellom barnehage/ skole, slik at overgangene oppleves forutsigbare og barnets behov ivaretas. Jfr plan for overgang barnehage/skole.

Viser til kommunens plan for BTI samarbeid.

Ved alle handlinger som berører barn, skal barnets beste være et grunnleggende hensyn

FNs barnekonvensjon

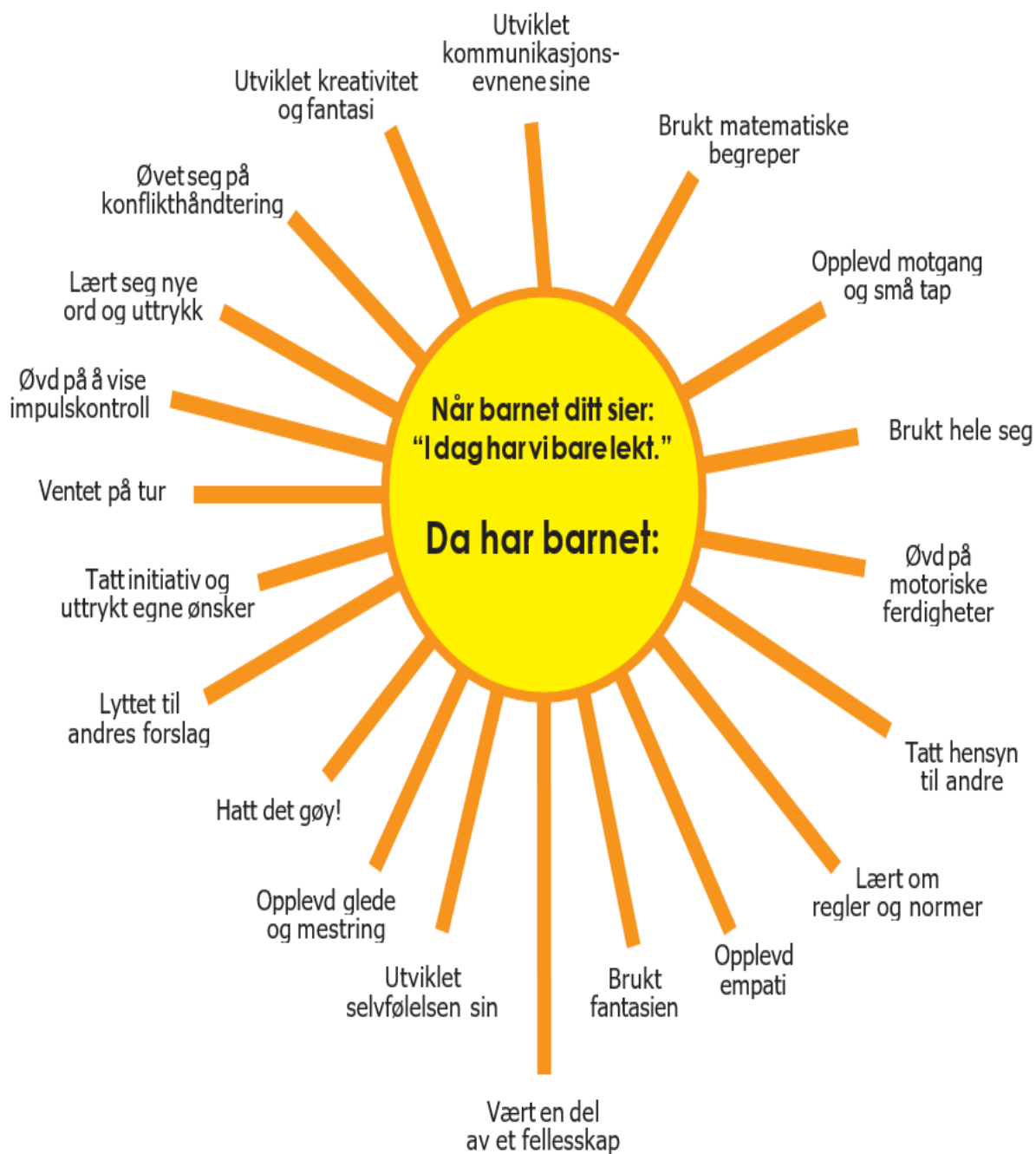
- En fornuftig digital praksis

«Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring. Barnehagen skal utøve digital dømmekraft og bidra til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier» (Rammeplan for barnehage, 2017)

Bruk av IKT i barnehagen støtter opp om barns læreprosesser og bidrar til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn. Å være en kritisk reflektert IKT- bruker i en digital verden, er en helt sentral kompetanse i dagens samfunn og skal være et perspektiv som følger barnehagens arbeid.

Digitale verktøy skal inngå som en naturlig del av det pedagogiske arbeidet. Barns nysgjerrighet kan danne utgangspunkt for lek, informasjonssøk og produksjon. Ulike typer programvare brukes som en del av leken.

Alle barnehager bruker digital kommunikasjon i dialogen med foreldrene.

Fokusområder 2021 – 2024

I og med at barnehagene er private, med egne særegenheter og satsinger, så kan det være en utfordring å ha en felles plan som skal gjelde alle, til enhver tid.

Kommunen ønsker at barnehagene skal være unike med sine særpreg, slik at foreldre også kan velge ut fra dette. Men i kvalitetsplanen for barnehagene, vil det være noen overordnede fokusområder som blir utarbeidet i samarbeid mellom kommune, barnehager og ev UiS. Dette vil en gjøre med en årlig plan, som også vil fungere som en kompetanseplan.

Ledelse i alle ledd

For å sikre god kvalitet i barnehagen er personalet den viktigste ressursen.

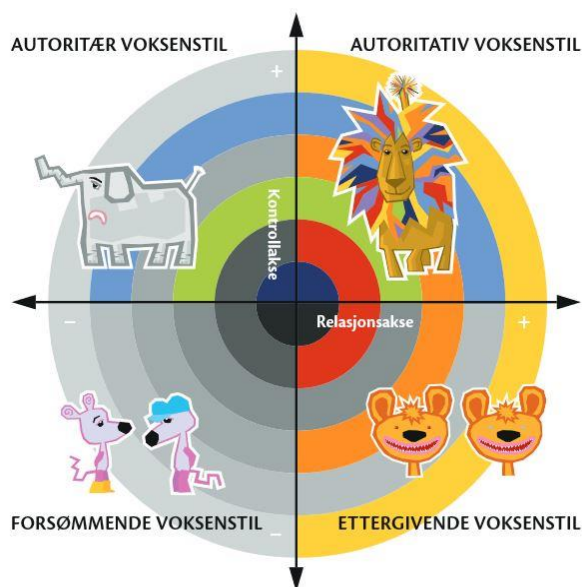
I en privat barnehage, er de kommunalt ansatte i barnehage logoped (20 %), assistenter, miljøterapeut og spesialpedagog, som er ansatt ut fra barn med enkeltvedtak. Disse er fordelt på de tre barnehagene, og antall årsverk varierer ut fra enkeltvedtak, til enhver tid. Det er kommunens oppgave å ansette personal med god kompetanse og skolere sine ansatte underveis.

Likeså er det barnehagens ansvar å ansette sine arbeidere ut fra pedagognorm og bemanningsnorm. Barnehagene skal ha oversikt over behov for kompetanse og ha en plan for kompetanseutvikling, bidra med egne midler til dette og legge til rette for barnehagebasert kompetanseutvikling. I tillegg kommer Rekom midler fra kommune/fylket, som går gjennom kommunen.

Kommunen kan, etter gjeldende regler, gi dispensasjon for pedagognormen, men det er sterkt ønskelig at barnehagene til enhver tid oppfyller utdanningskravene.

I følge plan for barnehagebasert kompetanseutvikling i Rogaland region sør, skal kommunen være med å legge til rette for barnehagebasert kompetanseutvikling i kommunale og private barnehager. Dvs at en i samarbeid med de private barnehagene bruker de statlige midlene (Rekom midler) på ca 50 000 kr til dette. Denne kompetanseutvikling skal rettes mot hele perosnalet og skal være i nært samarbeid med UiS, som kan gi veiledning og faglig utvikling i et partnerskap.

Ledelse i barnehagen er også et kontinuerleg arbeid hver dag og har betydning for barn sin trivsel, utvikling og læring. Personalet i barnehagen har ansvar for å legge til rette for struktur, forutsigbarhet og tydelige rammer. Barn treng å kjenne at den voksne er fast og tydeleg, men samtidig trygg og god. De treng voksne som er større og sterkere. Gjennom ledelse må vi ha fokus på å skape ein positiv og støttende relasjon i alle ledd. Styrer, sammen med sitt personale, må være motiverte og ha tydelege forventninger til hverandre og til det enkelte barn.

Derfor er Ledelse i alle ledd – et fokusområde for alle barnehager, som vil være der i hele perioden.

Autoritær voksenstil

- Mye varme og klare grenser
- Rollemodeller for barn
- Vennlig og tydelig kommunikasjon
- Bygger relasjoner med barna
- Positiv samhandling med barna
- Veileder barna konkret til positiv atferd
- Veileder barna konkret bort fra negativ atferd

Prosessmål:

- Oppfylle bemannings- og pedagognormen
- Legge til rette for grunn-/videreutdanning ev. med stipend/fri med lønn/uten lønn
- Barnehagebasert kompetanseutvikling for hele personalt
- Legge til rette for at alle barn får medvirke å kjenne seg betydningsfulle
- Styrke ledelse ved å være en autoritativ omsorgsperson

Godt språkmiljø for alle barn

Barnehagen er en sentral arena for utvikling av språk, kultur og identitet. Språket er en forutsetning for utvikling av vennskap og deltakelse i fellesskapet. Barn sin språkutvikling henger nøye sammen med kvaliteten av det språkmiljøet de er en del av. Et rikt språkmiljø bygger på kompetente tilsette som forstår barna sine ulike uttrykksmønstre, som kan gi støtte og utfordre barna til videre utvikling.

Språket som kommunikasjonsmiddel er et redskap for tenking og uttrykk for egne tanker og følelser. Barnehagen skal ha kompetanse på å observere, dokumentere og vurdere språkmiljøet til det enkelte barn og til barnegruppen.

Prosessmål:

- Ha kompetanse på ikke - verbal kommunikasjon i møte med de yngste barnene. (ASK)
- Ha kompetanse på barna sin kommunikasjons- og språkutvikling
- Systemisk bruk av observasjonsmateriellet og kartleggingsverktøyet TRAS (Pedagogisk kartleggingsverktøy for observasjon av språkutvikling hos barn i alderen 2-5 år)
- Fange opp språkvansker og kjenne til alternative kommunikasjonsformer

Barn og psykisk helse

Barnehagen er en arena der pedagogikk og psykologi møtes. Når barnehagen er god, bidrar den til at alle barn får oppleve omsorg, mestring, trivsel og læring. Gode relasjoner til barna legger grunnlaget for at de mestrer, lærer og utvikler seg. Dette fremmer god psykisk helse og danner grunnlaget til å få et godt liv. Barn sine evner til å utvikle og regulere egne følelser, skjer i relasjoner.

Barn uttrykker hvordan de har det, både kroppslig og språklig. Hvordan barn opplever møte med andre, vil påvirke hvordan de ser på seg selv. For at barn skal utvikle et positivt selvbilde, må de tilsette være rollemodeller og ha fokus på at barn får utvikle gode sosiale ferdigheter i samspill med andre. Grunnlaget for barn sin psykiske helse, blir i stor grad lagt i barnehagen.

Prosessmål:

- Tilby alle barn ein god relasjon
- Tilrettelegging og tidleg hjelp for at alle barn skal få delta i fellesskapet
- Ha kunnskap om trygghetssirkelen
- Skolering av personalet i Cos (Livsmestring og helse i barnehagen)
- Personalet må ha kompetanse på å førebygge og beskytte barn i ulike risikogrupper

Trygt og inkluderende barnehagemiljø

Alle barn skal oppleve å høre til og å være en del av fellesskapet i barnehagen. Personalet kan gjøre en forskjell ved å støtte barn i å etablere gode relasjoner og vennskap. For å stoppe negative handlinger, er det en forutsetning at personalet er aktivt tilstede for å hindre negativ og ekskluderende atferd. Arbeidet skal synliggjøres og være lett tilgjengelig for alle parter.

Prosessmål

- Ha kompetanse på god kommunikasjon som inkluderer alle barn, uavhengig av alder, utvikling, funksjonsnivå og etnisitet.
- Ha lekekompetanse og gi barna felles lekereferanser som redskap for vennskap og inkludering
- Plan for forebyggende arbeid mot sosial utestenging/mobbeatferd

Vurdering og dokumentasjon

Vurdering og dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal gi foreldre, lokalmiljø og kommunen som barnehagemyndighet informasjon om hvordan barnehagen oppfyller kravene i Barnehageloven og Rammeplanen.

Det pedagogiske arbeidet skal jevnlig vurderes. Hele personalet skal delta i refleksjonsprosesser som legger grunnlag for videre praksis. Observasjon av barn sin trivsel og utvikling skal fortløpende vurderes, og barn sin stemme skal høres.

Dokumentasjon og vurdering er viktig for en lærende barnehage. Det gir grunnlag for å videreutvikle det pedagogiske arbeidet knyttet til det enkelte barn og til barnegruppen.

Ståstadsanalysen er et refleksjons- og prosessverktøy fra Utdanningsdirektoratet og skal brukes for å gjennomføre kvalitetsvurdering i barnehagen. Målet med Ståstadsanalysen er å ha eit system for å skape felles refleksjon om barnehagen sin praksis blant de tilsette i barnehagen. Analysen viser hvilke områder barnehagen skal prioritere i sitt endrings- og utviklingsarbeid.

Barnehagene gjennomfører årlig Udir sin foreldreundersøkelse. Foreldre/foresette får anledning til å gi tilbakemelding på barnehagetilbudet. Denne undersøkelsen har tema som handler om barnet sin trivsel og utvikling, samarbeid mellom barnehage og hjem, informasjon og fysiske forhold som lokaler og utearealer.